

MƏDƏNİYYƏT

“HƏYAT yoldaşım öz kəndimizdən idi, məndən iki sinif aşağıda oxuyurdu, məktəb illərindən bir-birimizi sevmişik. Xüsusi görüşmək filan olmayıb, çünki Qarabağ idi, arada müəyyən pərdə vardı. O vaxtı telefon da yox idi. Sadəcə aramızda bir münasibət olub, onun da nəticəsi sonra yaxşı oldu. Belə ki, evləndik, artıq bu gün dörd övladımız, iki nəvəmiz var. Hər bir kəsə belə azərbaycanlı ailəsi arzu edirəm”. Deyir ki, bu gün rahatlıq tapdığı yer öz ailəsinin yanındır, evidir. Ailəsinin həmişə ona diqqət göstərdiyini bildirir. Bildirir ki, tamaşa yaxud tədbir qabağı istirahət etmək üçün evdə sakitlik yaradırlar. Müsahibimiz boş vaxt tapan kimi ailəsinin yanında olmağı üstün tutur. Müsahibimiz “Üç nöqtə” qəzetinin qonağı pedaqoq, professor, Azərbaycanın xalq artisti, tanınmış xanəndə Mənsüm İbrahimovdur. M.İbrahimovla uşaqlıq, gənclik illərindən, keçmişdən söhbət etdik.

“Çox imkanımız yox idi, amma biz xoşbəxt idik”

Müsahibimiz 1960-cı il oktyabr ayının 1-də Ağdam rayonun İmamqulubəyli kəndində doğulub və hərbi xidmət illərinə qədər də elə orda yaşayıb. Deyir ki, orda böyük Soltanpud tərəsi, yanında isə Xan qızı Natavanın saldırdığı Soltanpud meşəsi var imiş: “Kəndimiz üç tərəfdən meşə ilə əhatə olunub. Orda çoxlu nadir ağaclar var. Hətta kəndimizin yanından Xaçın çayı da keçirdi. Həmişə axmasa da yay aylarında 10-15 gün su gəlirdi. Ağdamın yuxarı hissəsində “Xaçinstroy” deyilən yerdəki bəndi mənfur qonşularımız açmırdılar. Uşaqlığımız belə gözəl təbiətə malik bir yerdə keçib. Çayda balıq tuturduq, meşədə quzu otarırdıq, hərəməz bir ağaca çıxıb oxuyurduq, futbol oynayırdıq. Çox imkanımız yox idi, amma biz xoşbəxt idik. Valideynlərimiz yanımızda idi, uşaqlar arasında kollektivçilik, mehribanlıq vardı. Uşaqlarla bir yerə yığılırdıq, kollektiv oyunlar oynayırdıq, müxtəlif diskussiyalar aparırdıq, yay aylarında bədii kitablar çox oxuyurduq. Kəndimizin balaca bir kitabxanası vardı. Düzdür, kitabların sayı elə də çox deyildi, lakin uşaqlarla növbələşib oxuyurduq. Bir kitab olanda oxuyub, növbə ilə bir-birimizə verirdik. Kənddə böyüyən uşaqların həyatları daha maraqlı olur, onlar həyata daha hazır olurlar, zəhmətkeş olurlar. Təsərrüfat işlərində valideynlərimizə həmişə kömək edirdik. O vaxtı telefon və digər elektron vəsaitlər yox idi. Ya məktəbdə olurduq, məktəbdən gəldikdən sonra isə valideynlərimizə kömək edirdik”.

“Ailəmizdəki doqquz uşağın hamısının səsi olsa da, sənətin arxasınca təkcə mən gəldim”

Uşaqlıq illəri çox maraqlı, zəngin və yaddaqalan keçib. Deyir ki, yaz fəsli azalana yaxın Novruz bayramına hazırlıq görürmüşlər, müxtəlif oyunlar keçirir, məktəb tədbirlərində oxuyurmuş: “Ailədə doqquz uşaq olmuşuq, yeddi qardaş iki bacı. Mən isə ailənin ikinci övladıyam. Ailəmizdəki doqquz uşağın hamısının səsi olsa da, sənətin arxasınca təkcə mən

“Bu gün cəmiyyətdə qazandığım hörməti atamın verdiyi tərbiyəyə borcluyam”

MƏNSUM İBRAHİMOV: “AİLƏMİZDƏKİ DOQQUZ UŞAĞIN HAMISININ SƏSİ OLSA DA, SƏNƏTİN ARXASINCA TƏKCƏ MƏN GƏLDİM”

gəldim. Rəhmətlik atam kənd təsərrüfatı mütəxəssisi, aqronom idi, briqadır işləyirdi. Atam öz mədəniyyətinə görə bölgədə çox böyük nüfuza malik idi. Xasiyyətimin demək olar ki, 90 faizi atama oxşayıb. Hər zaman atamı özümə ideal bilmişəm. Çox sadə və hörmətli bir insan idi. İnsanlar onun xətrini çox istəyirdi. Bu gün cəmiyyətdə qazandığım hörməti atamın verdiyi tərbiyəyə borcluyam. Buna görə həmişə atama rəhmət oxuyuram. Məktəbdə yaxşı oxumuşam, humanitar fənlərə yönümlü olmuşam, tarix, Azərbaycan dili və ədəbiyyat ən çox sevdiyim fənlər olub. Hətta bu fənlərdən olimpiadalarda da iştirak etmişəm. Humanitar fənlərə olan marağ isə bizdə genetikdir. Uşaqlarımızın da hamısı humanitara meyillidirlər. Öz kəndimizdəki məktəb səkkiz illik olduğu üçün sonrakı illəri Ağdamın Quzanlı kəndindəki məktəbdə oxumuşam. Quzanlı rayonun mərkəzi idi”.

“Balaca vaxtı elə bilirdim ki, hamı oxuyur”

M.İbrahimovun sözlərinə görə, demək olar ki, Qarabağ torpağında doğulan hər kəsin səsi var. Deyir ki, gözünü açan gündən hər yerdə gözəl səs eşidib: “Hər iki nəfərdən birinin gözəl səsi vardı. Ona görə də balaca vaxtı elə bilirdim ki, hamı oxuyur. Orda səsle insanları təəccübləndirmək çox çətin məsələdir. Məsəl üçün kənddə bir toy olanda adi adamlar hamısı gəlib mahnı oxuyurdu. Yavaş-yavaş məndə bu sənətə sevgi yarandı. İlk müəllimim səsimi kəşf etdi, dedi ki, yaxşı səsin var. Məktəb tədbirlərində yavaş-yavaş oxumağa başladım və beləcə davam etdi. Oğlanlarda 13-14 yaş keçid dövrü olur, bu zaman səsim dəyişmişdi. Mən də elə bildim ki, səsim bətib. Musiqi məktəbində oxumadığım üçün bundan xəbərim yox idi. Məktəbi bitirib hərbi xidmətə gedəndən sonra gördüm ki, artıq oxuya bilirdim.”

Hərbi xidməti Moskva şəhərində keçirmişəm. Orda Azərbaycan musiqiçilərindən ibarət bir dəstə düzəltdik, tar, qarmon, nağarada ifa edən yoldaşlarımız vardı, ça-

lın oxuyurduq. Bayramlarda hər millət özünlün musiqisini göstərirdi. Biz də Azərbaycan xalq musiqilərini ifa edirdik”.

“Ustaddan öyrəndiklərimi gün gəldi, onun öz oğluna öyrətdim”

Hərbi xidməti bitirdikdən sonra yenidən Ağdam qayıdan M.İbrahimov artıq müəyyən qədər burda tanınır, tədbirlərə, toylara, el məclislərinə gedirmiş: “Ammə sonra düşündüm ki, təhsil almalıyam. 1982-ci ildə Bakıya gəldim, sənədlərimi Asəf Zeynallı adına Musiqi Kollecinə təqdim etdim. O vaxtı böyük bəstəkarımız Vasif Adıgözəlov Asəf Zeynallının direktoru idi. İmtahanda o da iştirak etdi, “Cahargah” muğamını oxudum və çox xoşuna gəldi. Daha sonra mənimlə söhbət etdi, Ağdamdan olduğumu biləndə dedi ki, təbiidir, bu səs Qarabağ səsidir. Beləcə imtahanandan keçib, gözəl sənətkarımız mərhum vahid Abdullayevin sinfinə qəbul oldum. Demək olar ki, muğamın bütün sirlərini ondan öyrənmişəm. Sonra elə oldu ki, tələbəsi olduğum müəlliminin oğlu mənim tələbəm oldu. Sonuncu muğam müsabiqəsində o ikinci yerin qalibi oldu. Mənə çox xoş oldu ki, ustaddan öyrəndiklərimi gün gəldi, onun öz oğluna öyrətdim”.

“Kiçik rollardan başladım və sonda Məcnun oldum”

Müsahibimiz çox fəal tələbə olub, tələbə yoldaşları ilə birgə tədbirlərə, konsertlərə gedirmişlər. Deyir ki, Aygün Bayramova, Firuzə İbadova, Aybəniz Haşımova və s. sənətkarlarla eyni dövrdə təhsil alıblar: “Badamdarda klub vardı, orda bədii rəhbər işləyirdim, özümün ansamblım var idi. Yığılıb müəyyən müəssisələrə, zavodlara gedirdik. Tələbəlik vaxtı dayımın Badamdarda evi var idi, orda qalırdım. Tələbə yoldaşlarımız hamısı o evi tanıyırdı. Çünki tez-tez yığılıb ora gedirdik. Tələbəçilik o qədər gözəl olur ki, insan bir tikə çörəyini hamı ilə bölür, mehribançılıq olur, bir-birinin qeydinə qalır. Üçüncü kursda

oxuyanda Üzeyir Hacıbəyovun anadan olmasının 100 illiyi ilə bağlı muğam müsabiqəsində birinci yeri tutdum, laureat oldum. Şövkət Ələkbərova, Gülağa Məmmədov, Nəriman Əliyev burda münəsf idilər. Orda “Bayatı-Şiraz”, “Mənsuriyyə” muğamı oxudum və qalib oldum. Ondan sonra Şövkət xanım məni sinfinə də dəvət etdi. O, çox böyük sənətkar, həm də böyük insan idi. Mənə dedi ki, əgər istəsən sənədən yaxşı Məcnun olar. Sonra teatrın rəhbəri ilə danışırdı ki, yaxşı laureat tələbəmiz var. Bədii Şura vaxt təyin etdi. Şövkət xanımın da evi Opera və Balet Teatrına yaxın idi, təyin olunan vaxtda mənimlə birgə operaya gəldi. Oxudum, qulaq asdılar, bəyəndilər və təcrübə qrupuna işə götürdülər. İlk rolum “Leyli Məcnun”da Zeyd olub. Belə kiçik rollardan başladım və sonda Məcnun özüm oldum. Elə o oxuyan, bu oxuyan oxuyuram”.

“Rahatlığı, hüzurumu ailəmin yanında tapıram”

M.İbrahimov deyir ki, 1986-cı ildə ailə həyatı qurub, o zaman hələ musiqi kollecinə bitirməyibmiş: “Həyat yoldaşım öz kəndimizdən idi, məndən iki sinif aşağıda oxuyurdu, bir-birimizi sevmişik. Xüsusi görüşmək filan olmayıb, çünki Qarabağ idi, arada müəyyən pərdə vardı. O vaxtı telefon da yox idi. Sadəcə aramızda bir münasibət olub, onun da nəticəsi sonra yaxşı oldu. Belə ki, evləndik, artıq bu gün dörd övladımız, iki nəvəmiz var. Hər bir kəsə belə azərbaycanlı ailəsi arzu edirəm. Mənim bu gün rahatlıq tapdığım yer öz ailəmin yanındır, evidir. Ailəm həmişə mənə diqqət göstərir. Tamaşa yaxud tədbir qabağı evdə sakitlik yaradırlar ki, istirahət edim. Boş vaxtlarımı ancaq ailəmə sərf edirəm. Bir saat boş vaxtım olanda da evimdə oluram. Rahatlığı, hüzurumu ailəmin yanında tapıram”.

“Gülü vermək anı gəlib çatanda əlimi çantama atdım ki, gül yoxdur”

Maraqlı xatirələrindən bəhs edən müsahibimiz deyir ki, Firudun Səfərovun quruluşunda “Leyli və Məcnun” tamaşasının görüş pərdəsində çadırlar qurulub: “Leyli ilə Məcnun o çadırların ətrafında qaçdı-tutdu kimi oynayır, sonra musiqi başlayırdı və oxuyurdular. Məcnun da çantasında olan tək qızılgülü qaçdı-tutdudan sonra Leyliyə təqdim etməli idi. Çadırın arxasında qaçanda gül çantamdan düşüb, amma mənim bundan xəbərim olmayıb. Gülü vermək anı gəlib çatanda əlimi çantama atdım ki, gül yoxdur. Leyli də məndən gül gözləyir. Leyli rolunu Nəzakət xanım oynayırdı. O da gültün olmadığını başa düşdü. Daha sonra bir dəfə də fırlanıb, gültü götürdüm və Leyliyə təqdim etdim. Tamaşaçılar bunu hiss etmədi, təcrübə burda öz işini gördü. Canlı ifalar zamanı bu kimi halların baş verməsi qaçılmazdır”.